

Mika
Waltari
Sinuhe
egyptiläinen

SUOMI 100 VUOTTA

WSOY-KLASSIKOT

MIKA WALTARI

Sinuhe egyptiläinen

Viisitoista kirjaa lääkäri Sinuhen elämästä
n. 1390–1335 e.Kr.

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

LUKIJOIDEN VALITSEMAT
12 KLASSIKKOJA -SARJAN TEOKSET

MIKA WALTARI *Sinuhe egyptiläinen*
TOVE JANSSON *Muumipappa ja meri*
VÄINÖ LINNA *Täällä Pohjantähden alla 1–3*
VÄINÖ LINNA *Tuntematon sotilas*
SOFI OKSANEN *Puhdistus*
VEIKKO HUOVINEN *Havukka-ahon ajattelija*
TUOMAS KYRÖ *Mielensäpahoittaja*
EDITH SÖDERGRAN *Runoja*
MINNA CANTH *Työmiehen vaimo*
ARTO PAASILINNA *Jäniksen vuosi*
JUHANI AHO *Rautatie*
TOVE JANSSON *Kesäkirja*

Tämä kirja on painettu Suomessa,
vuonna 1860 perustetussa Bookwellin kirjapainossa.

Teoksen ensimmäinen painos ilmestyi 1945.

Kannen piirustus (lyijykynä ja vesiväri) Kuutti Lavonen

Teoksen valokuvaus Jussi Tiainen © Kuvasto 2017

Graafinen suunnittelu Martti Ruokonen

© Mika Waltarin oikeudenomistajat ja WSOY 2017

ISBN 978-951-0-42548-0

SISÄLLYS

Ensimmäinen osa • 7

ENSIMMÄINEN KIRJA • *Kaislavene* • 9

TOINEN KIRJA • *Elämän talo* • 47

KOLMAS KIRJA • *Theban kiibko* • 83

NELJÄS KIRJA • *Nefernefernefer* • 143

VIIDES KIRJA • *Khabirit* • 189

KUUDES KIRJA • *Väärän kuninkaan päivä* • 233

SEITSEMÄS KIRJA • *Minea* • 299

KAHDEKSAS KIRJA • *Pimeä talo* • 341

YHDEKSÄS KIRJA • *Krokotiilinpyrstö* • 395

Toinen osa • 463

KYMMENES KIRJA • *Täivaankorkeuden kaupunki* • 465

YHDESTOISTA KIRJA • *Merit* • 541

KAHDESTOISTA KIRJA • *Vesikello mittaa aikaa* • 639

KOLMASTOISTA KIRJA • *Atonin valtakunta maan päällä* • 723

NELJÄSTOISTA KIRJA • *Pyhä sota* • 797

VIIDESTOISTA KIRJA • *Horembeb* • 887

Jälkisanat • 973

ENSIMMÄINEN OSA

ENSIMMÄINEN KIRJA

Kaislavene

I

MINÄ, SINUHE, Senmutin ja hänen vaimonsa Kipan poika, kirjoitan tämän. En ylistääkseni Kemin maan jumalia, sillä jumaliin olen kyllästynyt. En ylistääkseni faraoita, sillä heidän tekoihinsa olen kyllästynyt. Vaan itseni tähden minä tämän kirjoitan. En mairitellakseni jumalia, en mairitellakseni kuninkaita, en pelosta enkä tulevaisuuden toivosta. Sillä elämäni aikana olen niin paljon kokenut ja menettänyt, ettei turha pelko minua vaivaa, ja kuolemattoisuuden toivoon olen kyllästynyt, niinkuin olen kyllästynyt jumaliin ja kuninkaihin. Vaan itseni tähden minä tämän kirjoitan ja siinä luulen eroavani kaikista kirjoittajista niin menneisydessä kuin tulevaisuudessa.

Sillä mitä kaikkina aikoina on kirjoitettu, se on kirjoitettu joko jumalien tähden tai ihmisten tähden. Tahdon näet myös faraot lukea ihmisiksi, sillä meidän kaltaisiamme he ovat, vihassa ja pelossa, himossa ja pettymyksessä. Eikä heillä ole mitään eroa meidän kanssamme, vaikka heidät tuhannesti kirjoitettaisiin jumalien joukkoon. Vaikka tuhannen tuhatta ker-

taa heidät kirjoitettaisiin jumalien joukkoon, he ovat ihmisiä, muiden ihmisten kaltaisia. Heillä on valta tyydyttää vihansa ja paeta pelkoaan, mutta himosta ja pettymyksestä ei valta heitä säästä. Mutta mikä on kirjoitettu, se on kirjoitettu kuninkaiden käskystä tai jumalien mairittelemiseksi tai ihmisten pettämiseksi uskomaan sellaista, mitä ei ole tapahtunut. Tai että kaikki on tapahtunut toisin, kuin todella on tapahtunut. Tai että yhden tai toisen osuus siinä, mikä on tapahtunut, on suurempi tai pienempi kuin on totta. Tätä tarkoitan sanoessani, että hamasta muinaisuudesta tähän päivään asti kaikki, mitä on kirjoitettu, on kirjoitettu jumalien tähden tai ihmisten tähden.

Kaikki palaa ennalleen eikä mitään uutta ole auringon alla eikä ihminen muutu, vaikka hänen vaatteensa muuttuvat ja myös hänen kielensä sanat muuttuvat. Siksi uskon, ettei tulevinakaan aikoina kirjoittaminen muutu siitä, mitä tähän asti on kirjoitettu, koska ihminen itse ei muutu. Valheen ympärillä parveilevat näet ihmiset kuin karpäset hunajakakun kimpussa ja sadunkertojan sanat tuoksuvat suitsutukselta hänen istuessaan karjanlannassa kadunkulmassa, mutta totuutta ihmiset pakenevat.

Minä, Sinuhe, Senmutin poika, olen kuitenkin vanhuuteni ja pettymykseni päivinä kyllästynyt valheeseen. Siksi kirjoitan vain itseni tähden ja kirjoitan vain sen, minkä itse olen omin silmin nähnyt tai kuulemani perusteella tiedän todeksi. Siinä eroan kaikista, jotka ovat ennen minua eläneet, ja kaikista, jotka minun jälkeeni tulevat elämään. Sillä mies, joka kirjoittaa sanoja paperiin, ja vielä enemmän mies, joka antaa hakata nimensä ja tekonsa kiveen, elää toivossa, että hänen sanansa luetaan ja että jälkeentulevaiset lukevat hänen sanansa ja ylistävät hänen tekojaan ja viisauttaan. Mutta minun sanoisani ei ole paljon ylistämistä eikä tekojani maksa kiittää ja viisauteni on karvas sydämessäni eikä miellytä ketään. Minun sanojani eivät lapset kirjoita savitauluihin kirjoitustaitoa har-

joitellessaan. Minun sanojani eivät ihmiset toista viisastellakseen minun viisaudellani. Vaan kirjoittaessani tämän luovun toivosta, että minua koskaan luettaisiin tai ymmärrettäisiin.

Sillä ihminen pahuudessaan on julmempi ja paatuneempi kuin virran krokotiili. Hänen sydämensä on kovempi kiveä. Hänen turhuutensa on tomua köykäisempi. Upota hänet virtaan, niin hän vaatteittensa kuivuttua on sama kuin ennen. Upota hänet suruun ja pettymykseen, ja jos hän nousee, hän nousee samana kuin ennen. Paljon muutoksia olen minä, Sinuhe, nähnyt elämäni päivinä, mutta kaikki on jälleen samalla tavoin kuin ennen eikä ihminen ole muuttunut. Myös on niitä, jotka sanovat, ettei sellaista, mikä on tapahtunut, ole milloinkaan ennen tapahtunut, mutta tämä on turhaa puhetta.

Minä, Sinuhe, näin pojan kolhivan isänsä hengiltä kadun kulmassa. Näin köyhien nousevan rikkaita vastaan ja jumalien jumalia vastaan. Näin miehen, joka oli juonut viininsä kultaisista maljoista, kumartavan kurjuudessaan ammentamaan kämmenellään virran vettä. Ne, jotka olivat punninneet kultaa, kerjäsivät katujen kulmissa ja heidän vaimonsa myivät itsensä kuparirenkaan hinnasta maalatuille neekereille ostaakseen leipää lapsilleen.

Mutta niin on ollut myös ennen. Myös paimenkuninkaiden aikana makasi loistokatoksen varjossa mies, joka oli viettänyt yönsä savilattialla. Myös silloin vieraat tulivat ja löivät lasten päät murskaksi talojen kynnyksiin ja sitoivat orjiksi vaimot, jotka olivat pukeutuneet kuninkaalliseen pellavaan. Silloinkin miehet, jotka olivat rakentaneet itselleen hautoja lännen vuoriin, lyötiin hengiltä ja heidän ruumiinsa viskattiin virtaan.

Ei siis ole tapahtunut mitään uutta silmieni nähden, vaan mikä on ennen tapahtunut, on tapahtuva myös vastaisuudessa. Niinkuin ihminen ei muuttunut ennen, niin hän ei ole muuttuva vastaisuudessakaan. Ne, jotka tulevat jälkeeni,

ovat samoja, jotka elivät ennen minua. Miten he siis voisivat ymmärtää minun viisauteni? Miksi toivoisin heidän lukevan minun sanani?

Mutta minä Sinuhe, kirjoitan tämän itseni tähden, koska tieto kalvaa sydäntäni lipeän kaltaisena ja kaiken iloni olen menettänyt elämästä. Maanpakolaisuuteni kolmantena vuonna minä tämän kirjani aloitan, itäisen meren rannalla, mistä laivat purjehtivat Puntin maahan, lähellä erämaata, lähellä vuoria, joista kuninkaat muinoin louhivat kiviä kuviaan varten. Kirjoitan tämän, koska viini maistuu karvaalta kurkussani. Kirjoitan tämän, koska olen kadottanut halun iloita naisten kanssa eikä puutarha ja lammikko kaloineen enää ilahduta silmiäni. Kylminä öinä talven aikaan lämmittää musta tyttö vuoteeni, mutta minulla ei ole iloa hänestä. Olen karkottanut laulajat luotani ja kielisoittimien ja huilujen äänet ärsyttävät korviani. Siksi kirjoitan tämän, minä, Sinuhe, joka en tee mitään rikkaudella ja kultaisilla maljoilla, myrhalla, mustalla puulla ja norsunluulla.

Sillä kaikki tämä minulla on eikä mitään ole minulta otettu pois. Yhä pelkäävät orjat keppiäni ja vartijat kumartavat päänsä ja laskevat kätensä polvien tasalle edessäni. Mutta askelten ala on mitattu eikä mikään laiva pääse laskemaan rantatyrskiyihin. Siksi en minä, Sinuhe, koskaan enää ole tunteva mustan mullan tuoksua kevätyössä ja siksi kirjoitan tämän.

Kuitenkin minun nimeni oli kerran kirjoitettu faraon kultaiseen kirjaan ja asuin kultaisessa talossa kuninkaan oikealla puolella. Minun sanani painoi enemmän kuin Kemin maan mahtavien sana, ylhäiset lähettivät minulle lahjoja ja kultaketjut kietoivat kaulaani. Minulla oli kaikki, mitä ihminen haluaa, mutta ihmisenä halusin enemmän kuin ihminen voi saavuttaa. Siksi olen täällä, missä olen. Minut karkotettiin Thebasta farao Horemhebin kuudentena hallitusvuonna, jotta minut lyötäisiin kuoliaaksi kuin koira, jos palaisin, jotta

minut litistettäisiin kuin sammakko kivien väliin, jos astuisin askelen pois alalta, mikä asuttavakseni on määrätty. Tämä on kuninkaan käsky, faraon, joka kerran oli ystäväni.

Mutta mitä muuta voi odottaa alhaissyntyiseltä, joka on antanut pyyhkiä kuninkaiden nimet hallitsijain luettelosta ja kirjurien merkitä kuninkaiden luetteloon vanhempansa ylhäisiksi. Minä näin hänen kruunauksensa, minä näin, miten hänen päähänsä laskettiin punainen ja valkoinen kruunu. Siitä laskien kuudentena hallituksensa vuotena hän minut karkotti. Mutta kirjurien laskun mukaan se oli hänen hallitusvuosistaan kolmaskymmenestoinen. Eikö siis kaikki kirjoittaminen ennen ja nyt ole valhetta.

Häntä, joka eli totuudesta, minä halveksin hänen elämänsä päivinä hänen heikkoutensa tähden ja kauhistuin tuhoa, jonka hän kylvi Kemin maahan totuutensa tähden. Nyt on hänen kostonsa minulle, että itse tahdon elää totuudesta, en tosin hänen jumalansa tähden, vaan itseni tähden. Totuus on viiltävä veitsi, totuus on parantumaton haava ihmisessä, totuus on lipeä, joka katkerana syö sydäntä. Siksi nuoruutensa ja voimansa päivinä mies pakenee totuutta ilotaloihin ja sokaisee silmänsä työllä ja kaikenlaisilla toimilla, matkoilla ja huvituksilla, vallalla ja rakennuksilla. Mutta tulee päivä, jolloin totuus lyö hänen lävitseen kuin keihäs, eikä hänellä sen jälkeen ole enää iloa ajatuksistaan eikä kättensä töistä, vaan hän on yksin, ihmisten keskellä hän on yksin eivätkä jumalat tuo apua hänen yksinäisyyteensä. Tämän kirjoitan minä, Sinuhe, hyvin tietäen, että tekoni ovat olleet pahoja ja tieni vääriä, mutta myös hyvin tietäen, ettei kukaan niistä ottaisi opikseen, vaikka tämän joutuisi lukemaan. Siksi vain itseni tähden tämän kirjoitan. Peskööt muut syntinsä puhtaiksi Ammonin pyhällä vedellä, minä, Sinuhe, puhdistaudun kirjoittamalla tekoni muistiin. Jättäkööt muut sydämensä valheet punnittavaksi Osiriksen vaa'alla, minä, Sinuhe, punnitseen sydämeni ruokokynällä.

Mutta ennen kuin aloitan kirjani, annan sydämeni valittaa valituksensa, sillä näin valittaa murheesta musta maanpakolaissydämeni:

Ken on kerran juonut Niilin vettä, hän kaipaa Niilin luokse takaisin. Hänen janoaan ei tyydytä mikään muu mainen vesi.

Ken on kerran Thebassa syntynyt, hän kaipaa Thebaan takaisin, sillä ei ole maan päällä toista kaupunkia, Theban kaltaista. Ken on kujan varrella syntynyt, hän kaipaa kujalle takaisin, seetripuupalatsista hän kaipaa takaisin savimajaan, myrhan ja hyvien voiteiden tuoksusta hän kaipaa lantatulen ja öljyssä paistettujen kalojen käryyn.

Kultaisen maljani vaihtaisin köyhän saviruukkuun, jos kerran vielä saisin polkea jalallani Kemin maan pehmeätä mutaa. Pellavavaatteeni vaihtaisin orjan paahtoneeseen nahkaan, jos kerran vielä saisin kuulla virran kaislikon kohinan kevätuulessa.

Niili tulvii, jalokivinä kohoavat kaupungit vihreästä vedestä, pääskysel palaavat, kurjet kahlaavat liejussa, mutta minä olen poissa. Miksi en ole pääskynen, miksi en ole kurki väkevin siivin lentääkseni vartijoiden ohitse takaisin Kemin maahan?

Pesäni rakentaisin Ammonin kirjaviiden pylväiden keskelle, obeliskien leimutessa tulta ja kultaa, vihkisavun ja lihaviiden uhriteuraiden tuoksussa. Pesäni rakentaisin köyhien kujan savimajan katolle. Härät kiskovat rekiä, käsityöläiset liimaavat kaislasta paperia, kauppiaat huutavat kaupaksi tavaroitaan, kuoriainen kierittää lantapalloa pitkin kivettyä katua.

Kirkas oli nuoruuteni vesi, suloinen oli hulluuteni. Katkera ja hapan on vanhuuden viini eikä hienoin hunajaleipä vastaa köyhyyteni karkeata leipäpalaa. Kääntykää vuodet, vierikää vastaani menneet vuodet, purjehdi Ammon taivasta lännestä itään, jotta vielä kerran saisin nuoruuteni takaisin. Sanaakaan en muuta, pienintä tekoa en vaihda toiseksi. Oi, solakka ruokokynä, oi, sileä kaislapaperi, antakaa minulle takaisin turhat tekoni, nuoruuteni ja hulluuteni.

Tämän kirjoitti Sinuhe, maanpakolainen, köyhempänä Kemin maan kaikkia köyhiä.

2

SENMUT, JOTA sanoin isäkseni, oli köyhien lääkäri Thebassa. Kipa, jota sanoin äidiksi, oli hänen vaimonsa. Eikä heillä ollut lasta. Vasta heidän vanhuutensa päivinä minä tulin heidän luokseen. Yksinkertaisuudessaan he sanoivat minua jumalien lahjaksi aavistamatta pahaa, minkä tämä lahja tuli tuottamaan heille. Äitini Kipa nimitti minut Sinuheksi sadun mukaan, sillä hän piti saduista ja myös minä olin hänen käsitöksensä mukaan vaaroja paeten tullut hänen luokseen, niinkuin sadun Sinuhe saatuaan vahingossa faraon teltassa tietää peloittavan salaisuuden karkasi ja pakeni ja vietti lukuisia vuosia ja koki monenlaisia seikkailuja vieraisissa maissa.

Mutta tämä oli vain yksinkertaista juttelua, hänen lapsikkaan mielensä mukaista, ja hän toivoi myös minun aina pakenevan vaaroja välttyäkseni vastoinkäymisistä. Siksi hän nimitti minut Sinuheksi. Kuitenkin Ammonin papit sanovat, että ihmisen nimi on enne. Siksi kenties nimeni saattoi minut vaaroihin ja seikkailuihin ja vieraihin maihin. Nimeni kai saattoi minut osalliseksi peloittavista salaisuuksista, kuninkaiden ja heidän vaimojensa salaisuuksista, jotka voivat tuottaa kuoleman. Lopuksi nimeni teki minusta karkotetun ja maanpakolaisen.

Mutta yhtä lapsellinen kuin oli Kipa-poloisen ajatus hänen antaessaan minulle tuon nimen, yhtä lapsellista olisi kuvitella, että nimellä olisi mitään merkitystä ihmisen kohtaloihin. Samoin olisi minun käynyt, vaikka nimeni olisi ollut Kepru tai Kafran tai Mose, niin uskon. Kuitenkaan ei voi kieltää, että Sinuhesta tuli maanpakolainen, kun sen sijaan Heb, hau-

kan poika, kruunattiin Horemhebinä punaisella ja valkoisella kruunulla ylämaan ja alamaan hallitsijaksi. Niin että nimen enteellisyydestä uskokoon kukin, mitä hyvänsä itse haluaa. Onpahan kullakin uskossansa lohdutus elämän vastoinkäymisissä ja pahuudessa.

Minä synnyin suuren kuninkaan farao Amenhotep III:n hallitessa, ja samana vuonna syntyi hän, joka tahtoi elää totuudesta ja jonka nimeä ei enää saa mainita, koska se on kirottu nimi, vaikka silloin ei vielä tietenkään kukaan sitä tiennyt. Siksi palatsissa vallitsi suuri riemu hänen syntyessään ja kuningas uhrasi lukuisia uhreja Ammonin suuressa temppelissä, jonka hän itse oli rakennuttanut, ja myös kansa iloitsi tietämättä, mitä oli tuleva. Suuri, kuninkaallinen puoliso Teje oli näet turhaan odottanut poikalasta, vaikka hän oli ollut suuri kuninkaallinen puoliso jo kaksikymmentäkaksi vuotta ja hänen nimensä oli kirjoitettu kuninkaan nimen rinnalle temppeleissä ja kuvissa. Siksi hän, jonka nimeä ei saa mainita, julistettiin suurin juhlamenoin kuninkaallisen vallan perijäksi, niin pian kuin papit olivat ehtineet suorittaa ympärileikkauksen.

Mutta hän syntyi vasta keväällä kylvön aikaan, kun taas minä, Sinuhe, tulin jo edellisenä syksynä tulvan ollessa korkeimmillaan. Mutta syntymäni päivää en tiedä, sillä tulin Niiliä pitkin pienessä kaislaveneessä, joka oli tiivistetty piellä, ja äitini Kipa löysi minut rannan kaislikosta lähellä oman talonsa kynnystä, niin korkealle oli vesi silloin noussut. Pääskyselivät juuri tulleet ja visersivät pääni ympärillä, mutta itse olin vaiti ja hän luuli minun kuolleen. Hän vei minut taloonsa ja lämmitti minua hiilivalkean ääressä ja puhalsi henkeä suuhuni, kunnes aloin hiljaa vaikertaa.

Isäni Senmut palasi kotiin sairaskäynneiltään kantaen kahta sorsaa ja vakallista jauhoja. Hän kuuli vikinäni ja luuli äitini Kipan hankkineen kissanpoikasen ja alkoi torua häntä. Mutta äitini sanoi: »Ei se ole kissa, vaan minä olen

saanut pojan! Iloitse, mieheni Senmut, meille on syntynyt poika.»

Isäni suuttui ja sanoi häntä pölhöksi, mutta Kipa näytti minua hänelle ja avuttomuuteni liikutti isäni mieltä. Tällä tavoin he ottivat minut omaksi lapsekseen ja antoivat myös naapurien uskoa, että olin Kipasta syntynyt. Se oli hänen turhamaisuuttaan enkä tiedä, monetko häntä uskoivat. Mutta kaislaveneen, jossa olin tullut, Kipa talletti ja ripusti huoneen kattoon vuoteen yläpuolelle. Isäni otti parhaan kupariastiansa ja vei sen temppeliin antaen kirjoittaa minut syntyneiden kirjaan omana poikanaan ja Kipan synnyttämänä. Mutta ympärileikkauksen hän suoritti itse, koska oli lääkäri ja pelkäsi pappien veitsiä, jotka jättivät märkiviä haavoja. Siksi hän ei sallinut pappien kajota minuun. Mutta kenties hän teki sen myös säästäväisyydestä, sillä köyhien lääkärinä hän ei suinkaan ollut varakas mies.

Tätä kaikkea en tosin itse muista nähneeni ja eläneeni, mutta äitini ja isäni ovat kertoneet minulle kaiken niin monta kertaa ja samoin sanoin, että uskon sen, enkä tiedä syytä, miksi he olisivat minulle valehdelleet. Mutta koko lapsuuteni ajan luulin, että he olivat oikeat vanhempani, eikä mikään suru sumentanut lapsuuttani. Totuuden he kertoivat minulle vasta, kun pojankiharani leikattiin ja minusta tuli nuorukainen. Sen he tekivät, koska pelkäsivät ja kunnioittivat jumalia eikä isäni tahtonut, että eläisin valheessa koko ikäni.

Mutta kuka ja mistä olin ja ketkä olivat vanhempani, sitä en koskaan saanut tietää. Luulen sen kuitenkin tietäväni syistä, jotka myöhemmin kerron, vaikka tämä onkin vain oma luuloni.

Sen vain varmasti tiedän, etten minä ollut ainoa, joka tulin pietyssä kaislaveneessä alas virtaa. Theba temppeleineen ja palatseineen oli näet suuri kaupunki ja köyhien savimajoja oli loppumattomiin temppelien ja palatsien ympärillä. Suurten faraoiden aikana Egypti oli alistanut valtaansa monta maata ja

suuruuden ja rikkauden mukana muuttuivat tavat ja muukalaisia saapui Thebaan kauppiaina ja ammattilaisina rakentaen sinne jumalilleen temppeleitä. Yhtä suuri kuin oli ylellisyys, rikkaus ja loisto temppeleissä ja palatseissa, yhtä suuri oli köyhyys muurien ulkopuolella. Moni köyhä jätti lapsensa heitteille, mutta myös moni rikas vaimo, jonka mies oli matkoilla, lähetti aviorikoksensa merkin kaislaveneessä alas virtaa. Kenties minut oli hylännyt laivamiehen vaimo, joka oli pettänyt miehensä syyrialaisen kauppiaan kanssa. Kenties olin muukalaisten lapsi, koska minua ei ollut ympärileikattu. Kun pojan kiharani oli leikattu ja äitini Kipa oli tallettanut sen pieneen puuarkkuun ensimmäisen sandaalini viereen, katselin kauan kaislavenettä, jonka hän minulle näytti. Sen kaislat olivat keltaiset ja murtuneet ja nokiset hiiliastian savusta. Se oli sidottu kokoon linnunpyydystäjän solmuin, mutta mitään muuta se ei vanhemmistani osannut kertoa. Tällä tavoin sain ensimmäisen haavan sydämeeni.

3

VANHUUDEN TULLESSA mieli pakenee linnun tavoin takaisin lapsuuden päiviin. Vanhuuteni päivinä oma lapsuuteni loistaa muistoissani kirkkaana ja valoisana, ikään kuin kaikki silloin olisi ollut paremmin ja kauniimpaa kuin nyky maailman aikaan. Eikä tässä liene eroa köyhän ja rikkaan välillä, sillä ei varmaan ole niin köyhää, ettei hänen lapsuudessaan olisi pilkahduksia valosta ja ilosta, kun hän vanhuudessaan sitä muistelee.

Isäni Senmut asui temppeleinmuureista ylävirtaan meluisassa ja köyhässä kaupunginosassa. Lähellä hänen taloaan olivat ylävirran suuret kivilaiturit, joihin Niilin laivat purkivat lastinsa. Kapeiden kujien varsilla oli olut- ja viinitupia meri-

Mika Waltari

Sinuhe egyptiläinen

SINUHE EGYPTILÄINEN on Mika Waltarin pääteos ja yksi käännettyimmistä suomalaisista romaaneista. Vaikka teos sijoittuu muinaiseen Egyptiin, sen sanoma on universaali ja ajaton. Sotaa ja mullistuksia, ystävyyttä ja rakkautta kuvatessaan Waltari on onnistunut kiteyttämään tärkeimmän ihmisestä.

www.wsoy.fi 84.2 ISBN 978-951-0-42548-0

KANNEN PIIRUSTUS (lyijykynä ja vesiväri) Kuutti Lavonen

